

Inspektion av Polismyndigheten i Västerbottens län, arresten Umeå, den 15 oktober 2014 – uppföljning av tidigare inspektion

---

Inledning

På uppdrag av justitieombudsmannen Cecilia Renfors genomförde enhetschefen Gunilla Bergerén, föredragandena Elisabeth Sjöblom, Ellen Ringqvist och Anna Edholm, den 15 oktober 2014 en förannämld inspektion av arresten i Umeå. Inspektionen gjordes i syfte att följa upp JO Renfors beslut den 18 juni 2014 (dnr 2054-2013) om möjligheten till utomhusvistelse för intagna i arrest.

Bakgrund

NPM-enheten inspekterade arresten i Umeå den 22–23 november 2011 (dnr 5878-2011). Vid inspektionen kom det fram att arresten saknade rastgård och att det inte heller fanns något annat arrangemang för att erbjuda de intagna utomhusvistelse.

I samband med JO:s initiativväreende om möjligheten till utomhusvistelse för intagna i arrest anförde Rikspolisstyrelsen följande i remissvar till JO den 11 september 2013:

I arresten i Umeå saknas helt möjligheter till utomhusvistelse för de intagna. Tidigare fanns en överenskommelse med Kriminalvården som gick ut på att häktet i Umeå skulle ta hand om de som var anhållna men denna lösning fungerade inte. Det finns planer på en om- och nybyggnation av arrestavdelningen som inkluderar en rastgård och det förs diskussioner med Kriminalvården om ett övertagande av arrestverksamheten.

I sitt beslut den 18 juni 2014 underströk JO Renfors att rätten till utomhusvistelse i normalfallet är en oinskränkt rättighet som polismyndigheten ska tillgodose. Hon anförde även att hon hade för avsikt att följa upp i vilken mån intagna i arrest ges möjlighet till utomhusvistelse och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

Inspektionens genomförande

Polismyndigheten i Västerbottens län företrädde av arrestföreståndaren AA, poliskommissarie.

Gunilla Bergerén redogjorde kortfattat för NPM:s uppdrag och mandat. Hon uppgav att syftet med inspektionen var att följa upp frågan om de intagnas möjlighet till utomhusvistelse.

Arrestföreståndaren AA uppgav huvudsakligen följande. Antalet platser på arresten motsvarar inte behovet. Möjligheten till utomhusvistelse har inte förändrats sedan den tidigare inspektionen eller sedan yttrandet från Rikspolisstyrelsen. Polismyndigheten har fört förhandlingar med Kriminalvården om en helhetslösning som innebär att Kriminalvården ska ta över ansvaret för arrestbevakningen. Dessa har dock inte lett till något resultat och det är nu bestämt att frågor rörande samverkan med Kriminalvården för en övergripande hantering av polisens arrestverksamhet ska hanteras nationellt. Det har inte varit aktuellt att enbart använda Kriminalvårdens rastgård.

Ett förslag om en ny och större arrestavdelning, med tillgång till två rastgårdar, började tas fram år 2012. Projekteringen pågår men på grund av att andra byggprojekt har prioriterats kommer en ny arrestavdelning inte att bli klar före polismyndigheternas omorganisation den 1 januari 2015. Projektet har därför förklarats vilande eftersom den nuvarande polismyndigheten inte får fatta beslut som omfattar den budget som kommer att gälla från årsskiftet. Frågan är dock högt prioriterad.

Vidare kom det fram att de åtta celler som är tillgängliga för omhändertagna enligt lagen (1976:511) om omhändertagna av berusade personer m.m. (LOB) inte räcker till vissa helger. Även de två anhållningscellerna blir fullbelagda på helgerna med personer som är omhändertagna enligt LOB. Förhandlingar förs med landstinget om att omhändertagna enligt LOB i stället ska föras till en tillnyktringsenhet på Norrlands universitetssjukhus.

Vid protokollet

Ellen Ringqvist

Justeras den

Gunilla Bergerén

Uttalande

Jag har tagit del av protokollet, som föranleder följande uttalanden från min sida.

Det har gått tre år sedan JO senast inspekterade arresten i Umeå och kunde konstatera att arresten saknade rastgård och att det inte heller fanns något annat arrangemang för att erbjuda de intagna utomhusvistelse.

Myndigheten har angett att man fört diskussioner med Kriminalvården om ett samarbetsavtal. Dessa diskussioner har dock inte lett till något resultat. Frågan om en ny arrestavdelning har nu vilandeförklarats i väntan på den kommande omorganisationen inom polisväsendet.

Jag kan därmed konstatera att polismyndigheten fortfarande inte har sett till att de intagna ges möjlighet till utomhusvistelse. Det finns därför anledning för mig att även fortsättningsvis följa upp vilka åtgärder som vidtas.

Mot denna bakgrund ska Polismyndigheten, polisregion Nord, polisområde Västerbotten, senast den 31 maj 2015 komma in till JO med upplysningar om vilka åtgärder som myndigheten vidtagit för att säkerställa att intagna i arresten i Umeå får sin lagstadgade rätt till utomhusvistelse tillgodosedd.

Cecilia Renfors